

Nederlands Dans Theater

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 6.887.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 6.887.000

Over de instelling

Stichting Nederlands Dans Theater, podiumkunsten, dans, Den Haag

Stichting Nederlands Dans Theater (hierna: NDT) is een groot internationaal dansgezelschap, gevestigd in Den Haag. NDT wil hedendaagse dans van de hoogste kwaliteit creëren en presenteren, uitgevoerd door de beste dansers ter wereld. De instelling speelt in de standplaats, door het land en internationaal. Ze ziet zichzelf als rolmodel in de wereld van moderne dans en als ambassadeur voor Den Haag en Nederland in een internationale context. NDT bestaat uit twee dansgezelschappen: in NDT1 werken ervaren dansers in het midden van hun carrière tot aan het einde daarvan, in NDT2 werken dansers tussen 17 en 23 jaar.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.11, lid 2 sub b van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Nederlands Dans Theater een subsidiebedrag toe te kennen van € 6.887.000, mits de instelling voldoet aan de volgende voorwaarden:

- De instelling dient een nadere uitwerking in van de artistieke plannen en visie van de nieuwe artistiek directeur.
- De instelling dient een aangepast plan, inclusief een aangepaste begroting in, met inachtneming van het subsidieplafond, waarin de voorgenomen activiteiten voor het digitaliseren van het archief en voor de werving van nieuwe publieksgroepen worden uitgewerkt.

NDT heeft binnen de Nederlandse danssector een onderscheidende en onmiskenbaar eigen signatuur. Ze heeft oog voor excellentie en de dansers NDT1 en NDT2 behoren tot de absolute top. In augustus 2020 volgt Emily Molnar artistiek directeur Paul Lightfoot op. De raad heeft vertrouwen in deze keuze maar mist een uitwerking van de artistieke visie en plannen van Molnar voor de komende periode.

De instelling vraagt een extra subsidie van 100.000 euro voor het digitaliseren van het archief en 50.000 euro voor de werving van nieuwe publieksgroepen. De raad wijst op het door de minister gestelde

subsidieplafond voor dit artikel. Hij meent dat de instelling de voorgenomen activiteiten binnen de huidige subsidiemiddelen moet uitvoeren.

De instelling reflecteert goed op de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur. Ze toont zich ook bewust van de verbeteringen die te maken zijn met betrekking tot de Code Diversiteit en Inclusie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

NDT heeft binnen de Nederlandse danssector een onderscheidende en onmiskenbaar eigen signatuur. De instelling heeft oog voor excellentie en is uitgesproken in haar hoge kwaliteitsstandaard. Haar repertoire is samengesteld uit bestaande balletten en nieuwe creaties van internationaal befaamde en minder bekende choreografen. De raad roemt het niveau van de dansers van NDT1 en NDT2. Zij behoren tot de absolute top en zijn met hun krachtige en overtuigende vertolkingen het kapitaal van het gezelschap. De instelling heeft in de afgelopen jaren kwalitatief hoogwaardige producties op het podium gebracht. Ze werkte met huischoreografen Sol León en Paul Lightfoot, met internationaal vooraanstaande choreografen als Crystal Pite en Hofesh Shechter en met grootmeesters als Hans van Manen en Jiří Kylián. In 2019 vierde ze haar zestigjarig jubileum.

De instelling is vormvast in haar repertoirekeuze en presentatievorm en toont daarin weinig vernieuwing. Dit leidt ertoe dat de zeggingskracht van het werk op sommige vlakken meer uitgesproken mag zijn. Een interessante productie, waarin de instelling afweek van de gangbare presentatie in een *triple bill*, vond de raad de intieme locatievoorstelling 'The Hole' van Ohad Naharin uit 2018. Artistieke vernieuwing zag hij vooral in enkele aansprekende samenwerkingen, onder anderen met urban maker Phillip Chbeeb en met Peeping Tom. De raad moedigt deze ontwikkelingen aan en daagt NDT uit haar repertoire en vorm verder te vernieuwen.

In de komende periode verlaat het duo Lightfoot en León het gezelschap, waarmee hun functie van huischoreograaf komt te vervallen. Artistiek directeur Paul Lightfoot wordt in augustus 2020 opgevolgd door Emily Molnar. Met haar komst hoopt de raad dat de instelling haar profiel als vernieuwend gezelschap nadrukkelijker vorm weet te geven. Hij kijkt uit naar Molnars artistieke keuzes en heeft vertrouwen in haar internationale netwerk. Hij mist echter een uitwerking van de artistieke visie en plannen van Molnar voor de komende periode.

Vernieuwing

De raad is positief over het talentontwikkelingstraject dat NDT biedt aan choreografen, dansers en docenten/balletmeesters, uit de eigen gelederen en

van buitenaf. Zij krijgen onder andere workshops en masterclasses in binnen- en buitenland aangeboden. Ook heeft NDT aandacht voor talentontwikkeling van technici en ontwerpers. Interessant zijn eveneens de projecten 'Summer Intensive', waarin zestig internationale danstalenten kennismaken met de visie en werkwijze van NDT, en de samenwerking met componisten van Het Balletorkest en choreografen van Het Nationale Ballet.

In eigen stad werkt NDT intensief samen aan talentontwikkeling met het Koninklijk Conservatorium en productiehuis Korzo. De samenwerking met Korzo levert zelfstandige producties op en wordt de komende periode voortgezet in drie gezamenlijke projecten. Op het Koninklijk Conservatorium kunnen dansers en docenten van NDT werkervaring opdoen als dansdocent, en dansstudenten kunnen jaarlijks aan een voorstelling werken met dansers, staf en choreografen van NDT. De raad is hier positief over, maar constateert ook dat de focus in deze samenwerking vooral ligt op het aanleren van bestaand (NDT-)repertoire.

NDT wil de komende periode meer tijd en middelen vrijmaken voor reflectie, onderzoek en experiment, en voor de uitwisseling met andere disciplines. Dit krijgt onder andere vorm binnen de samenwerking met Korzo in een tweejaarlijks onderzoeksprogramma, waarin wordt onderzocht hoe dans en andere kunstvormen elkaar kunnen versterken en verrijken, en waarin ruimte is voor samenwerking met partners uit andere disciplines. Ook wil de instelling dansers van NDT1 meer betrekken bij het gesprek over nieuwe richtingen en ontwikkelingen in de dans.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Ondanks het vertrek van algemeen directeur Janine Dijkmeijer en het aanstaande vertrek van artistiek directeur Paul Lightfoot maakt het gezelschap een stabiele indruk. Dijkmeijer is in 2019 opgevolgd door Willemijn Maas. NDT heeft een gezonde financiële positie en een groot eigen vermogen. Naast subsidiegelden ziet de instelling zich gesteund door verschillende langdurige partnerships met bedrijven.

In de komende periode verhuist NDT van het Zuiderstrandtheater naar het nieuwe Haagse theater Amare. Het gezelschap verwacht stijgende huurkosten en benoemt dit als een bedrijfsrisico. Voor deze structurele kostenverhoging en de incidentele kosten die met de verhuizing gemoeid zijn vraagt ze bij de gemeente Den Haag additionele subsidie aan. Er is evenwel niet beslist of de subsidie ook zal worden verleend, waardoor de begrote stijging van de overige subsidies een risico vormt.

NDT volgt de cao Toneel en Dans voor de betaling van vaste medewerkers en freelancers. Ze voert mede dankzij het lidmaatschap van NAPK en Kunsten '92 een actieve rol in de sociale dialoog over eerlijke beloning en

arbeidsomstandigheden. Ze heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de cao Toneel en Dans.

De instelling vraagt een extra subsidie van 100.000 euro voor het digitaliseren van het archief en 50.000 euro voor de werving van nieuwe publieksgroepen. De raad wijst op het door de minister gestelde subsidieplafond voor dit artikel. Hij erkent het belang van de genoemde activiteiten, maar meent dat de instelling de voorgenomen activiteiten binnen de huidige subsidiemiddelen moet uitvoeren.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

NDT manifesteert zich goed op educatiegebied. Zij wil elk kind in het Haagse basisonderwijs minimaal een keer met haar werk in aanraking brengen. Ze streeft naar een doorlopende leerlijn en werkt hiervoor samen met een netwerk van 30 tot 35 scholen in het primair onderwijs. Om haar landelijke publieksbereik te vergroten en een jonger publiek te bereiken heeft NDT twee apps voor het primair onderwijs ontwikkeld, waarmee kinderen spelenderwijs over moderne dans leren. Daarnaast organiseert NDT buitenschoolse activiteiten voor ouders, kinderen, amateurdansers en danspubliek.

De komende periode wil de instelling nauw samenwerken met de educatieafdelingen van de medebewoners van Amare: het Residentie Orkest, Het Koninklijk Conservatorium en Dans en Muziek Centrum Den Haag. Gezamenlijk willen zij een lokaal en nationaal centrum voor cultuureducatie vormen. De raad is benieuwd naar de landelijke werking van deze activiteiten.

Het gezelschap ondernam enkele interessante activiteiten in het maatschappelijk domein, waaronder een samenwerking met het Prinses Beatrix Spierfonds en het jaarlijkse programma 'Switch', waarvan de gehele opbrengst naar een door de dansers gekozen goed doel gaat. Een vooruitblik op dergelijke plannen voor de komende periode ontbreekt.

NDT heeft klassieke promotie-instrumenten goeddeels ingeruild voor online marketing en CRM. Dit leidt volgens haar tot een 'buitengewoon bereik'. De raad mist echter een toelichting en een nadere uitwerking van het marketingbeleid. NDT wil het publiek verjongen door eenmaal per jaar op een alternatieve locatie op te treden. Dit lijkt de raad niet voldoende om een jonger publiek aan het gezelschap te binden.

Geografische spreiding

In de loop der jaren is de instelling uitgegroeid tot een graag geziene gast op (inter)nationale podia. NDT1 heeft een internationaal profiel maar is ook

zichtbaar in de stad Den Haag en in een beperkt aantal grote steden in de rest van het land. NDT2 reist ook naar kleinere theaters in het land. De vele buitenlandse tournees, naast voorstellingen in de eigen standplaats en in de rest van het land, hebben de afgelopen jaren een zware wissel op NDT1 getrokken. De toenemende vraag aan optredens uit het buitenland eist veel van de betrokkenen. Hier maakt de raad zich zorgen over. Het gezelschap moet een goede balans houden tussen de zichtbaarheid in Nederland en de internationale werking.

De instelling vervult een belangrijke rol in dansstad Den Haag. Zij biedt een innovatief educatieprogramma waarmee ze veel Haagse scholen aan zich bindt en ze werkt nauw samen met het conservatorium en Korzo. De raad is te spreken over de ambitie om een kenniscentrum te zijn en mensen in de Haagse, nationale en internationale dansgemeenschap met elkaar te verbinden. Ook de stedelijke cultuurregio Haaglanden schrijft in haar reflectie op de BIS-aanvraag van NDT dat de instelling, samen met de twee andere aanvragende Haagse dansinstellingen, het sterke dansprofiel van Den Haag illustreert. Wel vraagt de raad zich af hoe stevig de verbinding met de inwoners van Den Haag en de stedelijke cultuurregio is. Hier gaat het gezelschap niet nader op in.

Toepassing Fair Practice Code

NDT reflecteert op heldere wijze op de toepassing van de Fair Practice Code. Ze geeft aan op welke punten ze aan de code voldoet en waar nog verbeteringen te maken zijn. Een aandachtspunt is de afstemming van voldoende rusttijden en vrije dagen in de planning. NDT geeft aan actief beleid te ontwikkelen om de fysieke en mentale gezondheid van dansers nog beter te bewaken. Ook verdienen de scholing- en ontwikkelingsmogelijkheden voor alle medewerkers meer aandacht. Hiertoe stelt het gezelschap jaarlijks een plan op waarin zij besluit hoe het beschikbare scholingsgeld wordt besteed. Hiervoor wordt vaak een beroep gedaan op het Scholingsfonds voor de Podiumkunsten.

De instelling maakt zich zorgen over de voorziene stijging van kosten als gevolg van de invoering van de Fair Practice Code, in verhouding tot de achterblijvende stijging van inkomsten. De voorziene loonontwikkeling is naar eigen zeggen alleen houdbaar indien de subsidie evenredig toeneemt.

Toepassing Governance Code Cultuur

NDT beschrijft in heldere bewoording hoe zorgvuldig en integer bestuur is gewaarborgd. De raad mist echter concrete verbeterpunten voor de nabije toekomst; NDT reflecteert enkel op de huidige invulling van de code. Zij hanteert het raad-van-toezichtmodel. De raad van toezicht handelt als toezichthouder en als sparringpartner voor de directie. Hij neemt zijn verantwoordelijkheid waar nodig als werkgever van de directie, maar houdt

verder gepaste afstand van het besturen van het bedrijf. Eén lid heeft de maximale zittingstermijn overschreden; hier geeft de instelling geen toelichting op.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De raad oordeelt kritisch over de manier waarop NDT de Code Diversiteit en Inclusie toepast. De instelling is zich bewust van de verbeteringen die nodig zijn om de code te kunnen toepassen, maar de plannen zijn nog te summier uitgewerkt. Als hoogste prioriteit noemt NDT het personeel, maar de doelen die ze zich stelt reiken niet verder dan het bieden van cursussen en het investeren in nieuwe netwerken. Ook zet de raad vraagtekens bij de inzet op een bredere samenstelling van het publiek. Het valt op dat de instelling nauwelijks bezig lijkt met het werven van een nieuw en diverser publiek. Wel is de raad positief over de ambitie om *social seats* te gaan aanbieden, waarbij NDT haar voorstellingen toegankelijk maakt voor bezoekers die minder draagkrachtig zijn.